אפילו ביעתא בכותחא · מפרש בערוך *דלמא בסתם ביצים לחיירי דאין לך עם הארץ שלא ידע שהן מותרות בחלב אלא בשותא תרנגולת ומלא בה ביצים גמורות מיירי שמותר לאוכלן בחלב דתניא בפ"ק דביצה (דף ו: וסס) וא"ת ואמאי מותר לאכלן בחלב מאי שנא מביצת נבלה דאסרי בית הלל אפי' כמוה נמכרת בשוק דתנן במסכת עדיות (פ"ח מ"ה) ותיתרן בהלכות גדולות דגבי איסור נבילה החמירו דהוי דאורייתא אבל גבי בשר עוף בחלב דרבנן הקילו וא"ת ומאי אפי' דקאמר אפילו ביעתא בכותחא הא איכא מאן דאמר (חולין דף קיג:) בשר עוף בחלב דאורייתא ולדידיה אסורה כמו ביצת נבילה וי"ל דמ"מ קאמר אפי' שכל העולם נהגו בו היתר ולר"ת אתי שפיר שתירץ דבביצת נבילה החמירו משום דנבלה דבר איסור הוא אבל בבשר בחלב לא החמירו דהוי היתר דכל חד וחד באפי נפשיה שרי* :

רי אפקירותא · ונפקא מינה שהיכא שהרב מוחל על כבודו דשרי ואפ"ה אל יורה דלא מסתייע מילתא הואיל ורבו אלו :

ואמר ר"ע אמר שמואל הלכה כר"מ בגזירות מיו · א]אין לפרש דגזרינן מת אטו לא מת ונתנה בנה להניק אטו לא נתנה וגמלתו אטו לא גמלתו דא"כ היכי שרא ר"ע לבי ריש גלותא אלא לדגזרינן במת שמא תהרגנו, ונתנה בנה להניק שמא תחזור בה, וגמלתו אטו שמא תגמלנו ועדיין הוא לריך ליגע : **והלכתא** מת מותר גמלתו אסור · רבינו שמשון הזקן אומר דגרושה מותרת ליגשא דלא מסעבדא להניק כדתניא לעיל (דף עט:) נתגרשה אינו כופה משום דלא מסעבדא לי' וכ"ת אומר דאסורה ליגשא דתניא בפ' החולן (יבמות מב· וסס) מעוברת תבירו ומיעקת תבירו לא ישא וקא פסיק ותני לא שנא נתאלמנה ולא שנא נתגרשה ועוד דמפרש טעמא התם דסתם מעוברת למניקה קיימא דמשמע דהיינו טעמא דמניקה היינו טעמא דמעוברת ולמאי דהוה מפרש מעיקרא טעמא דמעוברת שייך בגרושה כמו באלמנה אע"ג דהדר בי' מההוא טעמא מגופא דמילתא לא הדר ביה דמייירי אפי' בגרושה ועוד דאלמנה נמי לא מסעבדא מכי תבעה כתובתה או רוצה ליגשא* :

[ערוך כתם]

עג א מיי' פי"א מהל' גירושין הל' כה כו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' יג סעיף יא :

עד ב מיי' פ"ה מהל' ת"ת הל' ב ופ"ב מהל' סנהדרין הל' ט סמג עשין יג טוש"ע י"ד סי' רמב סעי' ד :

עה ד מיי' פי"א מהל' גירושין הל' כז סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' יג סעי' יא :

עו ה מיי' שם הל' יח יט טוש"ע שם סעי"ח:

עז ו ז מיי' שם הל' כז טוש"ע שם סעי' יא:

עח ח מיי' פכ"א מהל' מאכלות אסורות הל' יב סמג לאוין פא טוש"ע אה"ע סי' פ סעי' יד :

[ע' תוס' עירובין סב : ותוס' חולין מח: ד"ה ושוין וכו' וביצה ו: ד"ה ביצים]

עט ט י כ מיי' שם הל' יא טוש"ע שם סעי' יא בהג"ה וסעי' יב [ע"ש מ"מ וכ"מ] :

נוסח מעשה נסים אב"י סיים הוכה טוא כיון ותלה הדבר נסים במקום רבו

נוסח מה דינה טז אשה מינקת טמת בעלה ומשיה בנה למינקת אז מת הבן או נמלתו- ליגשא מיד

ע"ע תוס' יבמות מב: ד"ה סתם]

תוספות רי"ד

ע"ר כ"ד חודש דבריר"מ ור"י מתיר ב"ח חודש: אר"נ ב"י הן הן דברי ב"שהן הן דברי ב"ה. שבש"א כ"ד חודש ובה"א י"ח חודש. רשבנ"א אני אכריע לדברי האומר כ"ד חודש מותרת הנשא בכ"א חודש ולדברי האומר בי"ח חודש מותרת להנשא בט"ו חודש לפי שאין החלב נעבר אלא לאחר ג' חדשים: אמר עולא הל' כר"י ואמר מר עוקבא התיר ר"ח לישא בט"ו חודש בר"י: אריסי' דאביי אתא לקמי' דאביי א"ל מהו לישרה בחמשה עשר חודש א"ל הדא ד"מ ור"י הל' כר"י וב"ש וב"ה הל' כב"ה ואמר עולא הל' כר"י ואמר מר עוקבא לי התיר ר"ח לאחר ט"ו וכ"ש את דלישרה כי אתא אביי לקמי' דר"י רב ושמואל: דאמרי תרוייהו צריכה להמתין כ"ד חודש הוץ מיום שנתארסה בו ורהיט בתרי' תלתא פרסי וא"ל פרסא בחלא ולא אדרכי' אמר רבנן ל) אפי' בשעתא דדוחקא לא לישרי אינישא במקום רבו' לא משום דמחוי כאפקירותא ותו לא אלא משום דלא מסתייע נמי מילתא דהא אנא הוה גמירא להא דרב ושמואל שרעים וארבע שנין ואפ"ה במקום רבו' לא מסתייע מילתא ובהיא שעתא איעלמא מיני' : ת"ר נתנה בנה למניקה נמלתו או מת מותרת להנשא מיד ר"י סבור למיעבר בדידי' הוה עובדא ואמר לי ר"נ אינו והא ר"נ שרא לחו לבי ריש גלותא שאני דבי ר"נ דמבי יהבי בניחא למניקה הו לא הדרי בהו ומסיק תלמודא מת מותר נמלתו אסור מר בר"א אמר אפי' מת נמי אסור דלמא קטלה ליה ואזלא ומינסבא הוה עובדא וחנקתי'. ולא היא. ההיא הותית הוה : ת"ר הרי שנתנו לה בן להניק ה"ז לא תניק עמו לא בנה ולא בן חברתה. פסקה קמיעא אוכלת הרבה ולא תאכל דברים הרעים לחלב. אוכלת הרבה מהיכא משלה :

אמר

ל) גרסה דע"ס הוה וי"ל אפילו ביעתא בכותחא לא ליבי ליעים וכו'

*) [נערוך ערך מן פירש קטני עיניה]

ברייו

[ע' ניסין מה:]

[בתוספתא נדה איתא ר' יונתן בן יוסף]

[ל"ל אפרש כ"ל בשאלות פרשת וירא פי' ג']

יבמות מגי

[ע"ז טו:]

עירובין מכ:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א]תוס' ד"ה ואמר רב נתמן וכו' אין לפרש דגזרינן מת אטו לא מת . עי' שאלתות פ' וירא פי' י"ג ה ס"ל בד"ה כנס וכו' יעו"ש דמבואר דהשאלתות סובר דמעטם גזירה זו היא והבאתון [מהר"י פיק] בעל שאילת שלום שם לא הרגיש בו ואיך לייחס קושיית תוס' באופן אחר להשאלתות :

[עירובין מו: נכי]

[ע"ע תוס' יבמות מכ: ד"ה סתם]

[ע"ע תוס' יבמות מכ: מז: ע"ש [הוספתא יבמות פ"ו ע"ש]

[נכרות כו: וש"נ]

[ג' טעמין בערך גרגרן דמאונבערך גרגרן איתא דמהוגבלתית מכמה בפ' דרך מלך שער ד' בעתיק דדרכא אדמא דחמרא פי' דם החמור]

עד עשרים וארבעה חדש דברי רבי מאיר ור' יהודה מתיר* בשמונה עשר חדש, אמר רבי *נתן בר יוסף הן "הן דברי בית שמאי הן הן דברי בית הלל שבית שמאי אומרים עשרים וארבעה חדש ובית הלל אומרים שמונה עשר חדש, אמר רבן שמעון בן גמליאל אני *אכריע) לדברי האומר עשרים וארבעה חדש מותרת לינשא בעשרים ואחד חדש, לדברי האומר בשמונה עשר חדש מותרת להנשא בחמשה עשר חדש לפי שאין החלב נעבר אלא לאחר שלשה *חדשים אמר עולא הלכה כרבי יהודה, ואמר מר עוקבא לי התיר רבי חנינא לשאת לאחר חמשה עשר חדש, אריסיה דאביי אתא לקמיה דאביי אמר ליה מהו ליארס בחמשה עשר חדש? אמר ליה הדא דר"מ דרבי יהודה *הלכה כרבי יהודה דעוד בית שמאי ובית הלל הלכה *כבית הלל, ואמר עולא הלכה כרבי יהודה ואמר מר עוקבא לי התיר רבי חנינא לשאת לאחר חמשה עשר חדש, כל שכן דאת ליארס, כי אתא לקמיה דרב יוסף א"ל *רב ושמואל דאמרי תרוייהו *צריכה להמתין עשרים וארבעה חדש חוץ מיום שנולד בו וחוץ מיום שנתארסה בו, *רהט בתריה תלתא פרסי ואמרי לה פרסא בחלא ולא אדרכיה אמר אביי האי מילתא דאמור רבנן *אפילו ביעתא בכותחא לא לישרי אינישא במקום רביה" לא משום דמיחזי כאפקירותא אלא משום דלא מסתייעא מילתא למימרא דהא אנא הוה גמירנא ליה להא דרב ושמואל אפי' *הכי לא מסתייעא לי מילתא למימר. ת"ר נתנה בנה למינקת או נמלתו או מת מותרת לינשא רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע סבור למיעבד עובדא כי הא מתניתא אמרה להו ההיא סבתא בדידי הוה עובדא ואסר לי רב נחמן, איני והא רב נחמן שרא להו לבי ריש גלותא? שאני בי ריש גלותא דלא הדר בהו, אמר להו רב פפי ואתון לא תסברוה מהא דתניא זקוף שהיתה רדופה לילך לבית אביה, או שהיה לה כעס בבית בעלה, או שהיה בעלה חבוש בבית האסורין, או שהלך בעלה למדינת הים, או שהיה בעלה זקן או חולה, או שהיתה עקרה וזקנה איילונית, וקטנה, והמפלת אחר מיתת בעלה, ושאינה ראויה לילד, הכולן *ואמר רב נחמן אמר שמואל צריכות להמתין שלשה חדשים דברי ר"מ, רבי יוסי מתיר ליארס ולינשא מיד הלכה כרבי מאיר בגזירותיו? אמרי ליה *לאו אדעתין, והלכתא מת מותר, גמלתו אסור, מר בר רב אשי אמר אפילו מת נמי אסור דלמא קטלה ליה ואזלא ומינסבא, הוה עובדא וחנקתיה. ולא היא, ההיא שוטה הואי דלא עבדי נשי דחנקן בנייהו: תנו רבנן הרי שנתנו לה בן להניק הרי זו לא תניק עמו לא בנה ולא בן חברתה, *פסקה קימעא אוכלת הרבה, לא תאכל עמו דברים הרעים לחלב. השתא בנה אמרת לא, בן חברתה מיבעיא? מהו דתימא בנה הוא דחיים עילויה ממציא ליה טפי אבל בן חברתה אי לאו דהוה לה מותר לא הוה ממציא ליה, קא משמע לן. פסקה קימעא אוכלת הרבה מהיכא? אמר רב ששת משלה לא תאכל עמו דברים הרעים מאי נינהו? א"ל כהנא כגון כשות, וחזיז, ודגים קטנים, ואדמה, אביי אמר אפילו קרא וחבושא, רב פפא אמר אפילו קרא וכופרא רב אשי אמר אפי' כמכא והרסנא, מינייהו פסקי חלבא, מינייהו עכרי חלבא: דמשמשא בי ריחיא הוו לה בני נכפי, דמשמשא על ארעא הוו לה בני שמוטי, דדרכא על *(כמא) דחמרא הוו לה בני גירדני, דאכלה חרדלא הוו לה בני זלזלני, דאכלה תחלי הוו לה בני דולפני, דאכלה מוניני הוו לה בני *) מציצי עינא, דאכלה גרגושתא הוו לה בני מבוערי, דשתיא שיכרא הוו לה בני אוכמי, דאכלה בישרא ושתיא חמרא הוו לה בני

*) [נערוך ערך מן פירש קטני עיניה]

ברייו

[ע' טעמון בערך גרגרן דמאונבערך גרגרן איתא דמהוגבלתית מכמה בפ' דרך מלך שער ד' בעתיק דדרכא אדמא דחמרא פי' דם החמור]

[ע' ניסין מה:]

[בתוספתא נדה איתא ר' יונתן בן יוסף]

[ל"ל אפרש כ"ל בשאלות פרשת וירא פי' ג']

נוסח מה דינה טז אשה מינקת טמת בעלה ומשיה בנה למינקת אז מת הבן או נמלתו- ליגשא מיד

נוסח

ל) מאכלים רעים לחלב

ב) פרעות ומאכלים הטבעתם על הולד